

Reklámhordozó papírok termékdíj-fizetési kötelezettsége

Ez a cikk a reklámhordozó-papírokat érintő legfontosabb termékdíjas tudnivalókat kívánja ismertetni. Az egyik legfontosabb célja az itt található információknak, hogy felhívja arra (is) a figyelmet, hogy ezen termékkör vonatkozásában is nagyon sok gazdálkodó érintett (lehet), ha a tevékenységét valamilyen papír alapanyagú terméken kívánja „bemutatni” a fogyasztóknak, partnereknek. Fontos lehet az is, hogy a gazdálkodók a legtöbb esetben az ún. céglogókkal ellátott „szóróanyagokat” vizsgálják a termékdíj-fizetési kötelezettség szempontjából, ami a legtöbb esetben nem elégséges a reklámhordozó papír megállapításakor.

Mit jelent a reklám?

A „reklám” mint fogalom a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Grtv.) 3.§ d) pontja szerint értelmezendő.

A hivatkozott jogszabályi hely alapján a „*gazdasági reklám: olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog (a továbbiakban mindezek együtt: áru) értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul*”.

Az fontos szempont, hogy a tájékoztatás céljainál vagylagosság került megfogalmazásra, tehát ha bármelyik irányultság esetében megvalósul a tájékoztatás, közlés, akkor az már a gazdasági reklám fogalmát kimeríti. Így nem csak egy áru értékesítéskor, hanem egyéb más igénybevételre történő felhíváskor, továbbá az adott cég nevének, működésének a bemutatásakor, az általa forgalmazott áruk ismertségének növelését szolgáló stb. esetben is reklámról beszélünk. A vállalkozás által értékesített vagy felhasznált reklámhordozó – a fenti paramétereken túl – akkor minősül gazdasági reklámnak, ha az összefügg a vállalkozás áru értékesítésének, népszerűsítésének, ismertségének stb. előmozdításával.

Milyen vállalkozást érint a reklám?

Az Grtv. 3. § r) pontja szerint *vállalkozásnak az minősül: „aki önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el.”*

Tehát nem az a lényeges szempont, hogy a vállalkozás formája milyen szervezeti megnevezéssel szerepel más jogszabályokban.

Mi minősül reklámhordozó papírnak?

A Kt. 2.§ (1) bekezdése e) pontja szerint a reklámhordozó papír termékdíj-köteles terméknek minősül. A reklámhordozó papír fogalmát a Kt. 20. § 20. pontja határozza meg a következők szerint: **„reklámhordozó papír: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló törvényben meghatározott gazdasági reklámot tartalmazó, a sajtóról szóló külön törvény által meghatározott sajtótermékek közül az időszaki lap egyes lapszámai, a röplap és az egyéb szöveges kiadvány, a grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, továbbá a térkép, ide nem értve a bankjegyet, az értékpapírt, az ISSN számmal rendelkező kiadványokat, továbbá a könyvet és tankönyvet;”**.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 20. § b) pontja határozza meg a **sajtótermék** fogalmát, mely az alábbi: *„az időszaki lap egyes lapszámai, a rádió- és a televízióműsor, a könyv, a röplap és az egyéb szöveges kiadvány - ide nem értve a bankjegyet és az értékpapírt -, a zeneművet, grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más tájékoztatást vagy műsort tartalmazó, nyilvános közlésre szánt*

technikai eszköz;”.

Ugyanezen § f) pontja részletezi az **időszaki lap** fogalmát: „*az a napilap, folyóirat és egyéb lap, valamint ezek melléklete, amely egy naptári évben legalább egyszer megjelenik, azonos címmel és tárgykörrel kerül kiadásra, évfolyamszámmal, sorszámmal, keltezéssel van ellátva, és akár eredeti szerzői alkotásként, akár átvett fordításként az újságírói, az írói vagy a tudományos műfaj körébe tartozó írásművet (hírt, tudósítást, cikket, riportot, tanulmányt, verset, elbeszélést stb.), fényképet, grafikát, karikatúrát vagy rejtvényt közöl.*”

Az itt leírtak szerint négy csoportra bonthatóak azon sajtótermékek, amelyeket érint a termékdíj szabályozás:

- a) időszaki lap egyes lapszámait,
- b) röplap és az egyéb szöveges kiadvány,
- c) grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány,
- d) térkép.

A Kt. végrehajtásáról szóló 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet (továbbiakban: KTM) 4. számú melléklete határozza meg a termékdíj-köteles termékek vámtarifaszámait, ami a reklámhordozó papírok esetében:

1. *Papír és karton; papíripari rostanyagból, papírból vagy kartonból készült áruk: ex 48 Árucsoport; illetve*
2. *Könyvek, újságok, képek és más nyomdaipari termékek: ex 49 Árucsoport.*

Milyen kivételek vannak?

A Kt. szerinti reklámhordozó papír definíció kivételként említi az ISSN számmal rendelkező kiadványokat, továbbá a könyvet és tankönyvet. Az ISSN (International Standard Serial Number) nem más, mint az időszaki kiadványok – melyek folyóiratok vagy sorozatok – 8 számjegyű nemzetközi azonosítója száma.

Mi a számítás módja?

A Kt. 19/D. § (1) bekezdése szerint a termékdíj alapja a reklámhordozó papír tömege. Általában egyes kiadványok csak részben, néhány oldalon keresztül tartalmaznak csak reklámokat, ennek ellenére a teljes kiadvány tömegét kell figyelembe venni a termékdíj-köteles termék alapjának meghatározásakor, és a fizetendő termékdíj megállapítása érdekében ezen termékdíj alapot kell megszorozni a Kt. 8. számú mellékletében lévő 26 Ft/kg termékdíjtétellel.

Ki a termékdíj-fizetésére kötelezett személy?

- A. A belföldi előállítású reklámhordozó papír esetében a termékdíj-fizetésére kötelezett személy az első belföldi forgalomba hozó első vevője. A „gyakorlat oldaláról” megközelítve ez azt jelenti, hogy a reklámhordozó papírok gyártója, vagyis a nyomda nem minősül a reklámhordozó papír vonatkozásában termékdíj-fizetésére kötelezettnek. Az a gazdálkodó azonban, aki a nyomdától beszerzi a reklámhordozó papírt, és forgalomba hozza vagy saját célra felhasználja (pl.: ingyenesen szétosztja) már a termékdíj-fizetési kötelezettség alanyának számít.

Nézzük meg a belföldi előállítású reklámhordozó papír értékesítési láncolatait:

	1.Gyártó (első belföldi forgalomba hozó)	2.Kötelezett – gyártó vevője (1. első vevője)	3.Megrendelő (2. partnere)
a)	Nyomda: reklámhordozó papír vonatkozásában nem kötelezett, viszont a csomagolás esetében igen.	Megrendelő maga a vállalkozás, aki kötelezettnek minősül.	-
b)	Nyomda: reklámhordozó papír vonatkozásában nem kötelezett, viszont a csomagolás esetében igen.	Megrendelő egy PR vállalkozás vagy reklámstúdió, aki kötelezettnek minősül	Az a vállalkozás, aki felhasználja, illetve aki megrendelte a PR irodától vagy reklámstúdiótól, az nem minősül kötelezettnek a reklámhordozó papír vonatkozásában.

A legtöbb esetben a reklámhordozó papír gyártásánál és megrendelő felé történő szállításnál is történik csomagolás, ezért a csomagolás termékdíj-köteles termék forgalomba hozatala következtében a nyomda is kötelezetté válik, így a nyomdának is teljesítenie kell a termékdíj számlán való megjelenítési kötelezettséget.

A gyakorlatban ez annyit jelent, hogy a nyomdának a csomagolást érintően (feltéve hogy csomagolja az általa elkészített reklámhordozó papírt) alkalmaznia kell (kivéve a táblázat utáni megjegyzés esetét) a megfizetett termékdíj számlán történő feltüntetését:

Számla (Minta)		Sorszám				
Az eredeti bizonylat másolata, csak tájékoztatóan						
Szállító	Vevő					
Minta Kft 1022 Budapest, Törökviz u. 30/a	Erdei Kft Budapest Minta utca1 1022					
Fizetési mód	Teljesítés időpontja	Számla kelte	Ésszerűség			
Átutalás	2008.06.09.	2008.06.09.	2008.06.17.			
Megnevezés						
NYISZ	Súly	Mennyiség/Meg	Egyedjár	Nettó Ár %	Áfaként	Bruttó
Minta termék	10 db	5 900 Ft	59 000 Ft	20%	11 800 Ft	70 800 Ft
A termék ára tartalmazza az egyedi díjakat, egyedi felrakásokat, továbbá magába foglalja a csomagolást és a szállítást.						
Pótló termék	1 db	1 500 Ft	1 500 Ft	20%	300 Ft	1 800 Ft
Tervezési költség	2 óra	9 900 Ft	19 800 Ft	20%	3 960 Ft	23 760 Ft
Légit és egyéb felrakások bevonása a termékhez.						
		Áfa %	Nettó	ÁFA	Bruttó	
			80 300 Ft	16 060 Ft	96 360 Ft	
				16 060 Ft	96 360 Ft	

teljes termékdíj-fizetés esetében (díjtételenként)	<i>„a.....környezetvédelmi termékdíj összege a bruttó árból Ft”</i>
termékdíj-kedvezmény esetén	<i>„a környezetvédelmi termékdíja kedvezményben részesül, bruttó árból környezetvédelmi termékdíja: Ft”</i>
egyéni termékdíj-mentesség esetén (díjtételenként)	<i>„a környezetvédelmi termékdíj alól%-ban mentes, az ezen felül fennmaradó termékdíj a bruttó árból .. Ft”</i>
koordináló szervezeten keresztül termékdíj-mentesség esetén (díjtételenként)	<i>„akörnyezetvédelmi termékdíj alól%-ban mentes, a hasznosítási díj megfizetve, továbbá az ezen felül fennmaradó termékdíj, a bruttó árból Ft”</i>

Megjegyzés! Amennyiben viszont a csomagoláshoz felhasznált csomagolási összetevőket érintően a nyomdától a gyártó vagy forgalmazó belföldi vállalkozó számlán átvállalja a termékdíj-fizetési kötelezettséget, úgy abban az esetben a nyomda nem minősül kötelezettnek, ezért a 2. számú táblázat szerinti termékdíj számlán való megjelenítését sem kell alkalmazni a nyomdának. Az ilyen helyzetek előfordulása végett is célszerű minden egyes reklámhordozó papír beszerzésekor körültekintően eljárni a nyomda első belföldi vevőjének.

Az egyik leggyakoribb probléma, hogy a nyomda első vevője a reklámhordozó átvételekor, pontosabban a nyomda által kiállított számla átvételekor a csomagolás termékdíjára vonatkozó szöveget látja, és ezáltal – termékdíjas szakismeretek hiányában, vagy nem pontos információ végett – abban a hiszemben van, hogy a termékdíj-fizetési kötelezettsége azért nincs, mert ezt a nyomda már teljesítette. A reklámhordozó papír termékdíjának megfizetésére vonatkozóan ez helytelen következtetés.

A kötelezettnek a reklámhordozó papír értékesítése során szintén teljesítenie kell a termékdíj számlán való megjelenítési kötelezettséget.

- B. A Közösségen belülről behozott, valamint a harmadik országból történő behozatal esetén a termékdíj-köteles termék első belföldi forgalomba hozatala esetében a termékdíj-fizetésre kötelezett az első belföldi forgalomba hozó (a reklámhordozó papír és annak csomagolása tekintetében is). Itt már nem érvényes az 1. számú táblázatban jelölt értékesítési lánc.

Számlán átvállalható-e a reklámhordozó papírok termékdíj-fizetési kötelezettsége, illetve a mentességre van-e lehetőség?

Röviden összefoglalva a kérdés lényegét:

1. A reklámhordozó papírokra termékdíj-fizetési kötelezettség alóli mentesség nem szerezhető.
2. Számla alapján a reklámhordozó papírokat érintő termékdíj-fizetési kötelezettség nem vállalható át, vagyis a nyomda (mint első belföldi forgalomba hozó) nem vállalhatja át a termékdíj-fizetési kötelezettséget a megrendelőjétől (első belföldi forgalomba hozó első vevőjétől).

Debreczeni László

2010. április